

География пәні бойынша мектепшілік олимпиада 11-сынып II тур.

1-тапсырма. Төмендегі термин сөздерге анықтама бер:

Изогиета, тайга, монархия, антициклон, азимут, бриз, пампа, эндемик, антрацит, террикон.

(10 ұпай)

2-тапсырма. «Сандық диктант» Еуразия ішкі сулары. (10 ұпай)

Тынық мұхит алабы	Атлант мұхит алабы	Үнді Мұхит алабы	Солтүстік Мұзды мұхит алабы	Ішкі тұйық алап

- 1) Рейн, 2) Ертіс, 3) Меконг, 4) Янцзы, 5) Индигирка, 6) Печора,
7) Орал, 8) Инд, 9) Енисей, 10) Евфрат, 11) Брахмапутра, 12) Дунай, 13) Висла 14) Сырдария

3-тапсырма. Сипаттама бер. 30 ұпай

1. Дүние жүзі елдерінің даму деңгейі неше топқа бөлінеді? Алдыңғы қатардағы дамыған 7 елді атап, көрсетіп жаз. (10 ұпай)
 2. Дүние жүзінде қанша федеративті, қанша монархиялық мемлекет бар және унитар, федератив сөзінің мағынасын түсіндіріп жаз, мысал келтір. (10 ұпай)
- Урбандалу ұғымы нені білдіреді? Урбандалу деңгейі қандай елдерде жоғары екендігіне мысал келтіріп жаз. (10 ұпай)

География пәні бойынша мектепшілік олимпиада 11-сынып. I тур. (20ұпай)

1. Халық ең көп қоныстанған дүние бөлігі:
 - A) Азия
 - B) Солтүстік Америка
 - C) Оңтүстік Америка
 - D) Еуропа
 - E) Африка
2. Қазақстан Каспий теңізі арқылы шектесетін мемлекет:
 - A) Қытай
 - B) Иран
 - C) Өзбекстан
 - D) Үндістан
 - E) Ирак
3. Екібастұз көмірінің басты қолдану бағыты:
 - A) Қостанайға тасымалдайды
 - B) Атырауға тасымалдайды
 - C) ЖЭС, МАЭС-да жағылады
 - D) Химия өнеркәсібінде пайдаланады
 - E) Металлургия өнеркәсібіне пайдаланады
4. Қазақ жерінің шығысындағы табиғи ауданы:
 - A) Сарыарқа
 - B) Тянь-Шань
 - C) Алтай
 - D) Орал
 - E) Туран
5. Торғай үстіртіндегі негізгі кен түрі:
 - A) темір рудасы
 - B) мыс
 - C) фосфор
 - D) полиметалл
 - E) мұнай
6. Бағытты анықтау (ориентирование) дегеніміз ...:
 - A) Ауа температурасын анықтау.
 - B) План құру.
 - C) Төбе биіктігін анықтау.
 - D) Көкжиек тұстарын анықтау.
 - E) Затты анықтағанға дейінгі арақашықтықты өлшеу.
7. Тропосферадағы су буы ... пайда болған:
 - A) Өзен және батпақ суларының булануынан.
 - B) Мұхит суларының булануынан.
 - C) Жер асты суларынан.
 - D) Су қоймалары мен көлдердің булануынан.
 - E) Ауаның өзінен.
8. "Оттегі фабрикалары" болып саналатын организмдер:
 - A) Су шөптері.
 - B) Жануарлар.
 - C) Фитопланктон.
 - D) Өсімдіктер.
 - E) Микроорганизмдер.
9. Екі жарты шардың қоңыржай белдеулер бойымен соғатын желдер:
 - A) солтүстік-шығыс желдер
 - B) пассаттар
 - C) бриздер
 - D) муссондар
 - E) батыс желдер
10. Территориясының көлемі бойынша Африка кіші:
 - A) Евразиядан
 - B) Антарктидадан
 - C) Солтүстік Америкадан
 - D) Австралиядан
 - E) Оңтүстік Америкадан
11. Субарктикалық ендіктен Антарктидаға дейін созылып жатқан, экваторға таяғанда ені тарылып келген жер бетінің суды бөлігі ... деп аталады:
 - A) Үнді мұхиты
 - B) Атлант мұхиты
 - C) Солтүстік Мұзды мұхит
 - D) Гвинея шығанағы
 - E) Тынық мұхит
12. Географиялық қабықтың ырғақтылық заңдылығы:
 - A) Желдің соғуы.
 - B) Өсімдіктердің өсуі.
 - C) Мұздардың еруі.
 - D) Күн мен түн ауысуы.
 - E) Судың булануы.
13. Бұқтырма су қоймасы салынған өзен:
 - A) Іле.
 - B) Сырдария.
 - C) Орал.
 - D) Ертіс.
 - E) Есіл.
14. Ауыр өнеркәсіп салалары:
 - A) Стадиондар, кинотеатрлар, емханалар.
 - B) Тамақ өнеркәсібінің мекемесі.
 - C) Аяқ киім және тігін фабрикалары.
 - D) Тоқыма комбинаты.
 - E) Машина жасау және отын-энергетика кешені.
15. Көкжиек тұсының азимуты 135° :
 - A) Оңтүстік.
 - B) Солтүстік батыс.
 - C) Солтүстік шығыс.
 - D) Оңтүстік батыс.
 - E) Оңтүстік шығыс.
16. Жер шарындағы ең терең көл - Байкалдың тереңдігі:
 - A) 1610 м.
 - B) 1620 м.
 - C) 1600 м.
 - D) 1640 м.
 - E) 1650 м.
17. Күн жылуының мөлшері мен ылғалдың әрқелкілігіне байланысты табиғат зоналарының ауысу заңдылығы -
 - A) азоналылық.
 - B) полярлық белдеу.
 - C) биіктік зоналылық.
 - D) ендік зоналылық.
 - E) мұхиттық белдеу.
18. Солтүстік Американың Атлант мұхиты жағалауындағы отырықшы халық ... қоныс аударғандар:
 - A) Қытайдан
 - B) Үндістаннан
 - C) Орталық және Оңтүстік Еуропа елдерінен
 - D) Скандинавия елдері мен Исландия аралынан
 - E) Аустралиядан
19. Қазақстандағы жалғыз Шығыс Қазақстан ғана өсіретін мал түрі:
 - A) Құс.
 - B) Жылқы.
 - C) Шөпшәкі.
 - D) Түйе.
 - E) Марал
20. 1977 жылы құрылған Ұлттық табиғи парктің аты:
 - A) Алтын Емел.
 - B) Марқакөл.
 - C) Қарқаралы.
 - D) Іле Алатауы.
 - E) Баянауыл.

2-тур бойынша жалпы 50 ұпай.

Мектепшілік олимпиада
8-сынып. I тур. (20 ұпай

10. млн
A) 2925 мың км²

B) 3865 мың км²

C) 2724,9 мың км²

D) 2525 мың км²

E) 3965 мың км²

2. Қазақстанның дүние жүзі бойынша жер көлемі жөнінен алатын орны

A) 4

B) 9

C) 10

D) 5

E) 3

3. Қазақстан қай материкте орналасқан

A) Солтүстік Америка

B) Еуропада

C) Еуразияда

D) Азияда

E) Африкада

4. Қазақстан халқының саны

A) 17 млн

B) 15 млн

C) 18 млн

D) 14 млн

E) 13 млн

5. Қазақстан құрлықта қандай мемлекеттермен шекараласады

A) Туркия, Ауғанстан, Өзбекстан, Иран, Қытай

B) Ресей, Қытай, Қызғызстан, Өзбекстан, Монголия

C) Ресей, Қытай, Қызғызстан, Өзбекстан, Түркменкстан

D) Түркменстан, Өзбекстан, Қызғызстан, Иран, Ресей

E) Дұрыс жауабы жоқ

6. Қазақстанның тәуелсіздік күні

A) 16 желтоқсан

B) 15 желтоқсан

C) 18 желтоқсан

D) 17 желтоқсан

E) 12 желтоқсан

7. Қазақстанның Біріккен Ұлттар ұйымына мүше болып енген жылы

A) 1990

B) 1991

C) 1992

D) 1993

E) 1995

8. Қазақстан халқының орналасу тығыздығы

A) 1 шаршы км-ге 6 адам

B) 1 шаршы км-ге 5,5 адам

C) 1 шаршы км-ге 7 адам

D) 1 шаршы км-ге 8 адам

E) 1 шаршы км-ге 9 адам

9. Қазақстан шекарасының жалпы ұзындығы

A) 15 мың км

B) 14 мың км

C) 13 мың км

D) 16 мың км

E) 18 мың км

10. Қазақстан құрлықта неше елмен шектеседі

A) 7

B) 8

C) 5

D) 6

E) 10

11. Қазақстан жері батыстан шығысқа дейін қанша қашықтыққа созылып жатыр

A) 5000 км

B) 2000 км

C) 4000 км

D) 3000 км

E) 6000 км

12. Қазақстан солтүстіктен оңтүстікке дейін қанша қашықтыққа созылып жатыр

A) 1500 км

B) 1600 км

C) 1700 км

D) 1800 км

E) 1900 км

13. Қазақстанның қай қаласы екі дүние бөлігінде орналасқан

- A) Алматы
- B) Ақтау
- C) Тараз
- D) Қызылорда
- E) Атырау

14. Жер шары неше сағаттық белдеуге бөлінген

- A) 24
- B) 26
- C) 22
- D) 30
- E) 28

15. Әр сағаттық белдеу неше градустан тұрады

- A) 18
- B) 14
- C) 15
- D) 16
- E) 17

16. Қазақстан жайындағы алғашқы деректі өз еңбектерінде келтірген ғалым

- A) Геродот
- B) Страбон
- C) Чжан-Цянь
- D) Птоломей
- E) Сюань-Цзан

17. Орта ғасырларда Еуропа мен Азияның арасын жалғастырып Қазақстан жері арқылы өткен жол

- A) Трансасия
- B) Транс Амазонка
- C) Ұлы Жібек жолы
- D) Орынбор-Ташкент
- E) Турксиб

18. Атырау қаласынан 55 шақырым жерде қандай қала болған

- A) Ақтау
- B) Сарайшық
- C) Құлан
- D) Тараз
- E) Қойлық

19. Қазақстанның орта ғасырлық қалаларының бірі

- A) Отырар
- B) Алматы
- C) Бішкек
- D) Хорезм
- E) Ташкент

20. Каспий теңізін тұйық алап емес Солтүстік тұзды мұхитының шығанағы санаған ерте кездегі ғалым

- A) Геродот
- B) Страбон
- C) Птоломей
- D) Аристотель
- E) Чжан-Цянь

**Мектепшілік олимпиада 8-сынып II тур.
I-тапсырма. Кестені толтыр. (20 ұпай)**

Географиялық нысандар	Жер бедерінің түрлері	Жауабы
1. Амазонка	I. Ойпаттар	1.
2. Мұғалжар	II. Қырат жазықтар	2.
3. Алтай	III. Таулы үстірттер	3.
4. Тұран	IV. Таулар	4.
5. Батыс Сібір	V. Жанартаулар	5.
6. Декан		6.
7. Аппалач		7.

8. Кавказ		8.
9. Этна		9.
10. Жалпы Сырт		10.
11. Сарыарка		11.
12. Анд		12.
13. Орта орыс		13.
14. Шығыс Еуропа		14.
15. Ключи шоқысы		15.

2-тапсырма. «Географиялық диктант» (20 ұпай)

1. Жердің су қабаты ... деп аталады. Дүние жүзінде ... мұхит бар. Ең үлкені және тереңі ... мұхиты. Ең кішісі ... мұхит.
2. Дүние жүзіндегі ең терең көл ... көлі. Оның тереңдігі ... метр, ал ең үлкен көл ... көлі.
3. Бұлттан жер бетіне түсетін сұйық немесе қатты күйдегі ылғалдыдейді.
4. Жауын-шашын түрлеріне жатады.
5. Жауын-шашын жаууы үшін.....
6. . Тамшылар бір- біріне қосылу нәтижесінде іріленіп, салмағымен құдилап құлаудыдейді.
7. Су тамшылары өте үлкен биікке көтеріліп,катып,мұз түйіршіктеріне айнала үлкейе жерге түскен жауын- шашынның түрін дейміз.
8. Егер бұлттағы температура 0 С-ден төмен болса, онда мұз түйіршіктері түзіліпжауады.
9. Ауаның жер бетіне таяу қабатынан түсетін ылғалдарға :..... жатады.
10. Түнде салқындаған жер бетіне ,өсімдікке және түрлі заттарға жанасқан ауадан бөлініп,тұрып қалатын ылғалдыдейді.

3-тапсырма. Нысандардың географиялық координаталарын анықта. (10 ұпай)

№	Географиялық нысандар	Географиялық координаталары
1	Астана қаласы	
2	Қарақия ойысы	
3	Хан-Тәңірі шыңы	

«Бірлік орта мектебі» мемлекеттік коммуналдық мекемесі
Шоғария пәні бойынша 9-11 сынып арасында өткізілген
мектепішілік пән олимпиадасының

2022-2023 оқу жылы

Хаттамасы

2023 жылдың 30 қараша күні 9-11 сынып арасында мектепішілік пән олимпиадасы өткізілді.

Қатысқаны оқушы саны -

Пән олимпиадасында бақылау жұмысы алынды.

Бақылау жұмысын орындау барысында өзінің білімінің арттықшылығымен көзге түскен оқушылар төмендегідей.

Р/с	Оқушының аты-жөні	сыныбы	Жинаған балы	Алған орны
1	Бришман Рама	11 ^а	45	I-орын
2	Қали Әбді	8 ^а	40	II-орын
3	Қаша Жерме	8 ^а	41	II-орын
4	Жасымжан Қыям	8 ^а	43	II-орын

Комиссия мүшелері пән олимпиадасының қорытындысын талқылай келе аудандық пән олимпиадасына төмендегі оқушыларды жіберуді ұйғарды.

11^а-орын оқушы Бришман Рама,
45 ұпай I-орын аудандық
олимпиадаға жіберуді ұйғарды

Комиссия төрайымы: Г.З.Кембебаева

- Комиссия мүшелері: 1. Жемова Г. У.Т.
2. Сомсанов А. С. А.
3. Маршибаева Р.
4. Еспамова А.